VVMC
met én voor elkaar!

Stadhuisplein 344 A
5038 TH Tilburg

013 - 580 27 68
secretariaat@vvmc.nl
www.vvmc.nl

Tilburg, 25 september 2026

Betreft: Brandbrief: ontspoort gedrag spoort niet!

Beste mevrouw, mijnheer,

De veiligheid van spoorwegpersoneel staat onder druk

De grootste spoorwegvakbond, de VVMC, maakt zich grote zorgen over de toenemende agressie en het geweld tegen stewards, machinisten, hoofdconducteurs, medewerkers Veiligheid & Service en andere medewerkers in en rond het openbaar vervoer.

Wat onze leden dagelijks meemaken, kan niet langer worden afgedaan als een vervelend onderdeel van het werk. Schelden, bedreigen, bespugen, intimideren en fysiek geweld zijn voor veel medewerkers inmiddels onderdeel geworden van hun dagelijkse werkomgeving. Daarbij zien wij dat de ernst van de incidenten al enige tijd toeneemt.

De afgelopen periode hebben zich opnieuw meerdere zeer ernstige incidenten voorgedaan

In februari 2026 werd een hoofdconducteur op station Rotterdam Blaak zo zwaar mishandeld dat hij het bewustzijn verloor. Nog geen half jaar later was er opnieuw een zeer ernstig incident: een hoofdconducteur werd op station Den Dolder bewusteloos geslagen en moest medische hulp krijgen. De VVMC heeft hierover publiekelijk alarm geslagen.

Ook op station Almere Centrum ging het recent volledig mis. Op 6 augustus raakten meerdere NS-medewerkers en politieagenten gewond bij de aanhouding van een agressieve reiziger. Een medewerker Veiligheid & Service werd hard in zijn duim gebeten en raakte een vingerkootje kwijt; een tweede medewerker Veiligheid & Service liep een gebroken pols op en heeft haar pezen gescheurd. Ook een politieagent werd gebeten.

Dit zijn geen "vervelende situaties" meer. Dit zijn ernstige geweldsdelicten tegen mensen die hun publieke taak uitvoeren, dit is een structureel veiligheidsprobleem.

Ook bij de regionale vervoerders is er sprake van jarenlang toenemende ernstige agressie. Bijvoorbeeld op de vechtdallijn (Emmen-Zwolle) waarbij het spoorwegpersoneel veel overlast en agressie ervaart van hoofdzakelijk veiligelanders.

Het wegvallen van de boa-bevoegdheid

Een belangrijke ontwikkeling die de positie van de hoofdconducteur verder heeft verzwakt, is het vervallen van de boa-bevoegdheid in 2022. Juist bij agressie en geweld heeft dit grote gevolgen voor de mogelijkheden van de hoofdconducteur om zelfstandig op te treden en zijn bevindingen vast te leggen.

Een hoofdconducteur kan sindsdien niet meer zelfstandig een proces-verbaal opmaken en heeft geen toegang meer tot de BRP om persoonsgegevens te controleren. Wanneer een hoofdconducteur aangifte doet van agressie of geweld, kan hij zijn eigen bevindingen daardoor niet meer als boa in een proces-verbaal vastleggen. Dit heeft de juridische positie van de hoofdconducteur aanzienlijk verzwakt. Sinds dit jaar beschikken hoofdconducteurs over een bodycam, maar die kan het verlies van deze bevoegdheden niet compenseren.

De cijfers laten hetzelfde beeld zien

Uit cijfers van NS blijkt hoe omvangrijk het probleem is. In het overzicht dat de VVMC voor deze brief gebruikt, staan per jaar:

- 2023: 2.672 meldingen
- 2024: 5.696 meldingen
- 2025: 6.442 meldingen
- Eerste drie kwartalen 2026: 5.088 meldingen

Deze cijfers hebben betrekking op meldingen van agressie en geweld tegen medewerkers van de Nederlandse Spoorwegen.

Alleen al in de eerste drie kwartalen van 2026 zijn 5.088 meldingen van agressie en geweld tegen medewerkers geregistreerd. Dat is 79% van het totale aantal van 6.442 meldingen over heel 2025. We zijn nog niet eens door het jaar heen en hebben al bijna vier op de vijf meldingen van het volledige voorgaande jaar bereikt.

De ernst van de agressie in 2026 is ronduit alarmerend: in de eerste drie kwartalen zijn 1.561 bedreigingen, 1.368 meldingen van lichamelijk geweld, 750 gevallen van bespugen en 105 bedreigingen met een wapen geregistreerd. Daarnaast zijn er duizenden meldingen van belediging en lastigvallen, treiteren of pesten.

VVMC

met én voor elkaar!

Daar komt het officiële NS-jaarverslag over 2025 bij. NS rapporteert daarin 1.132 agressie-incidenten in 2025, tegenover 1.095 in 2024. Dit betreft specifiek de A-categorie, de ernstigste categorie van fysieke en verbale agressie tegen medewerkers.

Het aantal A-categorie-incidenten is daarmee opnieuw gestegen. Tegelijkertijd schrijft NS dat de veiligheidsbeleving van medewerkers in 2025 is gedaald en dat het aanspreken op gedrag en controle van vervoersbewijzen de grootste aanleidingen voor geweld blijven.

De cijfers en de praktijk laten hetzelfde zien: de sociale veiligheid op en rond het spoor staat onder zware druk.

Politiek ingrijpen is nu nodig!

Agressie en geweld tegen spoorwegpersoneel zijn geen onderdeel van het vak en mogen nooit als zodanig worden geaccepteerd. Het spoorwegpersoneel moet hun publieke taak veilig kunnen uitvoeren.

De cijfers en de recente incidenten laten zien dat de huidige situatie niet langer houdbaar is. De politiek kan niet blijven volstaan met de constatering dat agressie onacceptabel is. Er is nu actie nodig.

De VVMC nodigt u daarom uit om op korte termijn met ons in gesprek te gaan over de veiligheid van spoorwegpersoneel en wat nodig is om deze ontwikkeling te keren.

Met zorgelijke groet,

Namens onze leden,

Het hoofdbestuur van de VVMC

Wacht niet langer met actie. maar kom in

actie actie actie actie *actie* actie

Op zaterdagavond 20 april 2024 stonden alle treinen 3 minuten stil. Deze door NS geïnitieerde actie was naar aanleiding van een ernstig agressiegeval op de trein tussen Den Haag en Delft. Een hoofdconducteur werd geschopt, geslagen en van de trap gegooid.

Tot hier en niet verder!

"Tot hier, en niet verder", zei NS directeur Wouter Koolmees. We zijn inmiddels twee jaar verder. Hoe is het nu gesteld met de veiligheid van het spoorpersoneel? De agressiecijfers zijn gestegen. In maart van dit jaar werd een hoofdconducteur op station Rotterdam Blaak bewusteloos geslagen. Vorige week werd een hoofdconducteur tussen Hilversum en Utrecht in zijn gezicht geslagen. Letsel aan het gezicht en gebit. Het houdt niet op!

Het houdt niet op.

VVMC

met én voor elkaar!

Wacht niet langer met actie. maar kom in

actie actie actie actie *actie* actie

In februari van dit jaar is in Duitsland een conducteur zo zwaar mishandeld dat hij aan zijn verwondingen is overleden. Hij deed - net als de hoofdconducteurs aan de andere zijde van de flyer - zijn werk en vroeg naar een vervoersbewijs. Gaan we in Nederland ook wachten met actie totdat er iemand wordt doodgeslagen? De VVMC roept de vervoerders en de politiek op:

Wacht niet langer met actie maar kom in actie.

Tot hier en niet verder.

VVMC

met én voor elkaar!